

بررسی پراکنش و فراوانی پلانکتونی و تاثیر عوامل زیست محیطی بر زندگی آبزیان در رودخانه سفیدرود

جلیل سبک آرا^{۱*}، مرضیه مکارمی^۲

^۱ مسئول فنی آزمایشگاه پلانکتون، پژوهشکده آبی پروری آبهای داخلی، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج

کشاورزی، بندرانزلی، ایران

^۲ کارشناس ارشد آزمایشگاه پلانکتون، پژوهشکده آبی پروری آبهای داخلی، موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج

کشاورزی، بندرانزلی، ایران

چکیده

مطالعات طرح جامع هیدرولوژی و هیدروبیولوژی رودخانه سفیدرود نشان داد، که این رودخانه از فراوانی و تنوع مناسب پلانکتونی برخوردار می‌باشد. نمونه برداری پلانکتونی در ۱۴ ایستگاه مطالعاتی، از سال ۱۳۷۶ شروع و بطور مانیتورینگ ادامه یافت، برای نمونه برداری فیتوپلانکتونی از هر ایستگاه یک لیتر آب بدون عبور از تورپلانکتون و جهت نمونه برداری زئوپلانکتونی نیز ۳۰ لیتر آب را توسط تور زئوپلانکتون گیردستی (آپشتین‌نت) با مش ۳۰ میکرون فیلتر کرده، در نهایت نمونه ها با فرمالین به نسبت ۴ درصد تثبیت و جهت مطالعه به آزمایشگاه منتقل شدند. در بررسی های فیتوپلانکتونی ۶ شاخه و ۸۲ جنس شناسایی گردید. شاخه های (Diatoms) Bacillariophyta با جنسهای *Diatoma*, *Nitzschi*, *Cyclotella* و *Chrysophyta* با جنس *Synura* در بیشتر ماههای سال غالبیت دارند. میانگین فراوانی این شاخه ها ۸۸۵۵۵۹ عدد در لیتر بوده که ۷۴ درصد تراکم فیتوپلانکتونی را در این رودخانه دارا است. مطالعات نشان داد که این رودخانه از نظر زئوپلانکتونی فقیر و اکثراً محدود به گونه های ثابت و چسبنده از شاخه های ریزوپودا و روتاتوریا می‌باشد. در مطالعات زئوپلانکتونی ۹ شاخه و ۵۴ جنس شناسایی گردید، که بیشترین تنوع و فراوانی مربوط به شاخه روتاتوریا با جنسهای *Cephalodell*, *Philodina* در طول مسیر رودخانه و *Keratella*, *Polyarthra* در محوطه دریاچه سد است. میانگین فراوانی سالانه این شاخه ۲۷ عدد در لیتر بوده که ۴۵ درصد تراکم سالانه زئوپلانکتونی را در بر دارد. برداشت آب بدون مدیریت صحیح، ایجاد سدهای خاکی متعدد در مسیر رودخانه و تغییر دادن وضعیت بستر رودخانه که موجب نابودی زیستگاه های طبیعی می‌گردد، از جمله عوامل موثر در نابودی ذخایر آبزیان این رودخانه هستند.

واژه‌های کلیدی: رودخانه سفیدرود، گیلان، پراکنش، فیتوپلانکتون، زئوپلانکتون

مطالعات علوم زیستی و زیست فناوری

دوره ۵، شماره ۱، بهار ۱۳۹۸، صفحات ۱۸-۱